

majo vzgojno ukrepanje šole, predvsem resnost obravnavanja morebitne ogroženosti pravic njihovega otroka. Predanost starševskih »borcev« za pravice otrok še nikoli ni bila tako velika, kot je danes in skrb za zagotavljanje (u)pravne ustreznosti dokumentacije in postopkov, ki predstavljajo pomembno plat sodobne »birokratizacije« šolstva, je motivirana predvsem s centralnostjo diskurza otrokovih pravic v šolskem prostoru. Sodobna šola se je znašla v položaju, ko mora upravičenost vseh svojih dejanj in odločitev zagovarjati in pravno dokazovati pred strogim obličjem svojih »uporabnikov«.

Kakovost izpolnjevanja obrazcev

Zadostitev pravnim standardom za zagotavljanje demokratičnosti in spoštovanja pravic udeležencev vzgoje in izobraževanja je eden od osrednjih vidikov sodobne skrbi za kakovost šolstva. Diskurz o kakovosti, za katero nihče natančno ne ve, kaj pomeni, vsi pa naj bi se strinjali, da je nadvse zaželen, precej vidno soustvarja sodobno izobraževalno ideologijo. Šolstvo prežema »epidemija ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti« (Gaber in Kos Kecojević, 2011: 11), zvezana s poplavo različnih mehanizmov evalvacije.⁹

Trend zunanje evalvacije šolstva z nacionalnimi preverjanji znanja in nadzorom šolske inšpekcije je že dolgo dopolnjen z mednarodnimi preverjanji raznovrstnih »znanj« in različnimi nacionalnimi evalvacijskimi študijami.¹⁰ A smer, ki jo diskurz kakovosti pri nas ubira zadnjih nekaj let in ki se kar najbolj sklada s sodobnim pedagoškim imaginarijem, je povezana predvsem z uveljavljanjem trenda notranje samoevalvacije. Izrecna dikcija kakovosti in samoevalvacije, ki danes vedno bolj nastopata v paru, je (kot že omenjeno v primeru vzgojnega načrta) od nedavnega prisotna tudi v šolski zakonodaji. V *Zakonu o organizaciji in financiranju vzgoje in izobraževanja* (ZOFVI) 20.a člen eksplicitno ureja »ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti«, ¹¹ medtem ko se v 49. členu,

9 Temu ustrezno narašča tudi količina literature, v kateri se je mogoče podrobneje poudčiti o razumevanju kategorije kakovosti ter projektih in strategijah njenega »ugotavljanja in zagotavljanja« v šolstvu pri nas. Poleg informacij na spletni strani Urada za razvoj izobraževanja v okviru Ministrstva za izobraževanje, znanost, kulturo in šport lahko omenimo nekaj vidnejših naslovov: *Kakovost v šolstvu v Sloveniji* (Kos Kecojević in Gaber, 2011); *Ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti: teorija in praksa uvajanja samoevalvacije v šole in vrtce* (Brejc et al., 2011); *Samoevalvacija v šolah: Zasnova in uvedba sistema ugotavljanja in zagotavljanja kakovosti vzgojno-izobraževalnih organizacij (vrtcev in šol) – KVTZ* (Brejc in Zavašnik Arčnik, 2010); *Študija nacionalnih in mednarodnih pristopov h kakovosti v vzgoji in izobraževanju* (Brejc et al., 2008); *Kazalniki kakovosti na področju ravnateljevega dela* (Erčulj, 2008); *Priporočila šolam za izvajanje samoevalvacije: ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti v poklicnem in strokovnem izobraževanju* (Mali et al., 2007).

10 Cf. spletna stran Urada za razvoj izobraževanja, Ministrstvo za izobraževanje, znanost, kulturo in šport.

11 »Merila in postopke za ugotavljanje in zagotavljanje kakovosti in vrtcev in šol na nacionalni ravni ter predloge nacionalnih evalvacijskih študij sprejme minister na predlog Sveta za kakovost in eval-